Tietojohtaminen kunnissa seminaari 30.9.2020

Ohjelma

10.00-10.15	**Avaus: Ajankohtaista kuntien edunvalvonnassa** Timo Reina, Kuntaliitto
10.15-11.00	**Tiedolla johtaminen Pirkkalassa** Tommi Ruokonen, Pirkkalan kunta
11.00-11.30	**Kuntien ja kuntayhtymien palveluluokitus ja PTV** Heli Hautaniemi, DVV
11.30-12.30	**Lounastauko**
12.30-13.00	**Etäisyyttä Exceleihin -hanke** Tuomas Mathlein, Lapin liitto
13.00-13.30	**Miten korona muuttaa maailmaa ja kuntia? Case: koronaennakointi** Tuula Jäppinen, Kuntaliitto
13.30-15.00	**Millaisia toimenpiteitä korona aiheuttaa kunnissa -työskentely**
	Tilaisuuden päättäminen ja näkemiin!
Lisätietoja:	**Minnamaria Korhonen** puh. +358 50 513 4641, minnamaria.korhonen@kuntaliitto.fi

KUNTA LIITTO

Ajankohtaista taloudesta ja sotesta

Tietojohtaminen kunnissa –seminaarin avaus 30.9.2020

Timo Reina

“Budjettiriihestä uusi koronatukipaketti, joka jakaantuu korona-testaukseen, yleiseen kuntatukeen sekä hoito- ja palveluvelan purkuun”

KUNTA LIITTO

Syksyn 2020 budjettiriihipäätökset: kuntatalouden tukemisen kokonaisuus

Kuntien ja sairaanhoitopiirien lisätuki vuonna 2020	**600 miljoonaa euroa**
Valtionosuuksien lisäys vuonna 2021	**300 miljoonaa euroa**
Yhteisöveron kuntien jako-osuuden määräaikainen korotus 2021	**550 miljoonaa euroa**
Koronaan liittyvät välittömät testaus- yms. kulut kunnille ja sairaanhoitopiireille	**2000 miljoonaa euroa**
Koronasta aiheutuvan hoito- ja palveluvelan purku 2021-2023	**450 miljoonaa euroa**
YHTEENSÄ	**Noin 4 mrd. euroa**

Lähde: Valtioneuvoston budjettiriihitiedote 16.9.2020

KUNTA LIITTO

Budjettiriihen kuntien 1,45 miljardin euron koronatukipaketti

- Neljännen lisätalousarvion tukikokonaisuuden (noin 1,4 mrd. euroa) lisäksi kunnille **400** miljoonan euron valtionosuuslisäys ja sairaanhoitopiireille **200** miljoonan euron avustus vuonna 2020
- Kuntien valtionosuutta korotetaan **280** miljoonalla eurolla vuonna 2021
- Valtionosuuden harkinnanvaraista korotusta lisätään **20** miljoonalla eurolla vuonna 2021
- Kuntien yhteisöveron jako-osuutta korotetaan 10 prosenttiyksiköllä vuonna 2021. Korotuksen vaikutus **550** miljoonaa euroa.

	400
	200
	280
	20
+	550
	1450

KUNTA LIITTO

Hallituksen kehysriihi 4/2020 ja budjettiriihi 9/2020

Kuntatalousvaikutukset 2020 ja 2021

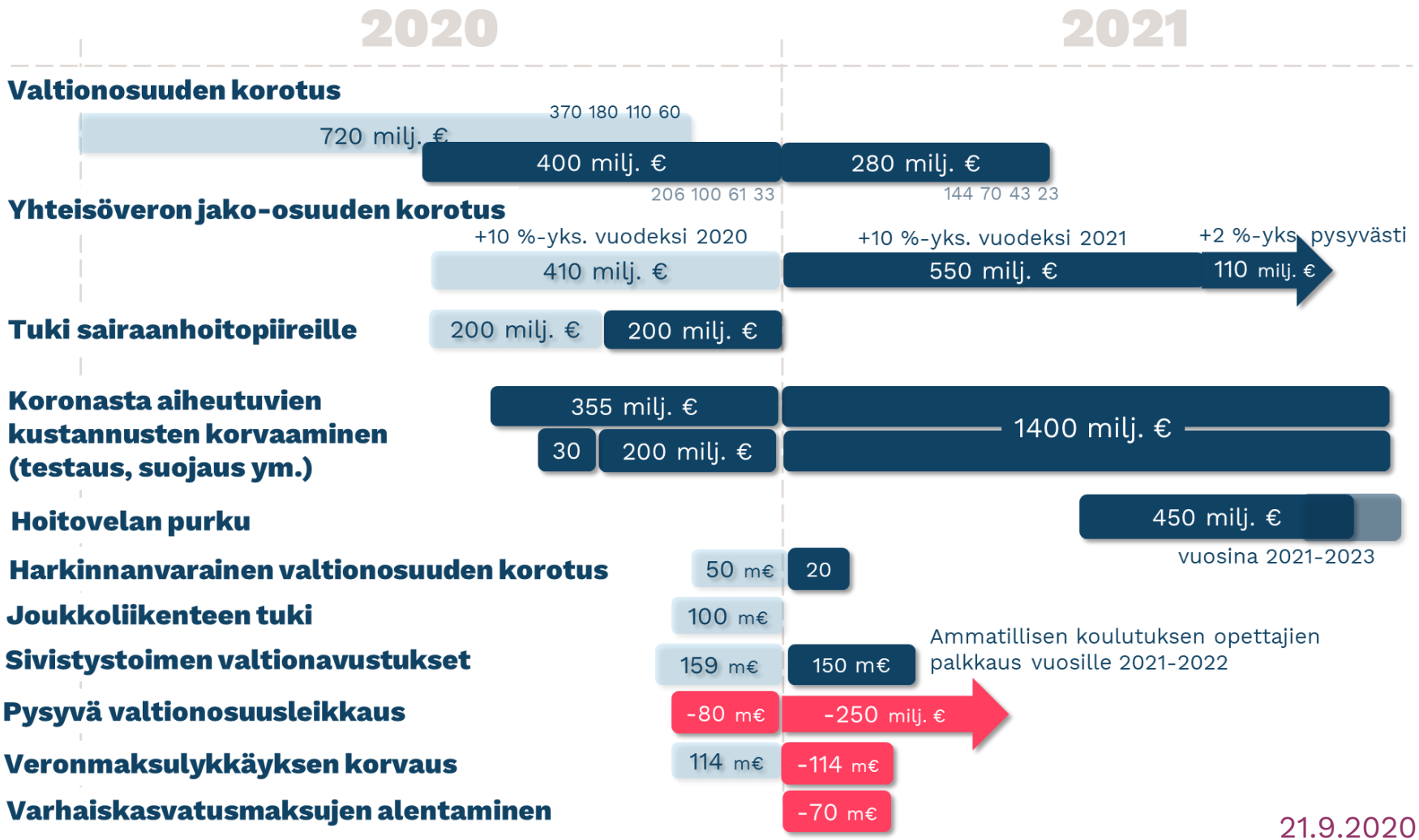

“Kunnat saavat laajeneviin tehtäviinsä täysimääräisen valtionrahoituksen.”

KUNTA-LIITTO

Budjettiriihilinjaukset: Julkisen talouden vahvistamisen toimenpiteet

Talouskasvun vauhdittaminen

Yritysten kilpailukykyä on kohennettava vahvistamalla tutkimus- ja kehitystoiminnan edellytyksiä. Linjaukset päätetään syksyllä eduskunnalle annettavassa selonteossa.

Julkisen hallinnon tuottavuustoimet

1) Julkisia hankintoja, tilahallintoa ja digitalisaatiota koskevat toimenpiteet
2) Sote-palveluiden kustannustehokkuutta lisäävät toimet jo ennen sote-uudistusta

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus

Menojen kasvun hillintä toteutuu todennäköisemmin vasta 2030-luvulta alkaen.

Kestävyystiekartta

Hallitus valmistelee toimenpiteitä, jotka vahvistavat työllisyyttä, talouskasvua sekä hillitsevät julkisten menojen kasvua.

Lähde: Valtioneuvoston budjettiriihitiedote 16.9.2020

Kuntaliitto budjettiriihestä

KUNTA LIITTO

FI SV EN Ajankohtaista Medialle Koronavirus Etsi sivustolta

Sulje valikko

/ Tiedotteet / 2020 /
Riihipäätökset keventävät kuntatalouden sopeutuspaineita - kiky-leikkauksen säilyminen pettymys

- Laki
- Talous
- Opetus ja kulttuuri
- Sosiaali- ja terveysasiat
- Yhdyskunnat ja ympäristö
- Elinvoima ja työllisyys
- Osallistuminen ja vuorovaikutus
- Tilastot ja julkaisut
- Kunnat ja kuntayhtymät

Tiedote, 16.9.2020

På svenska

Riihipäätökset keventävät kuntatalouden sopeutuspaineita - kiky-leikkauksen säilyminen pettymys

Kuntaliitto on varovaisen helpottunut, että Sanna Marinin hallitus kuuli kuntien tuskan ja jatkoi kuntakentän koronatukea myös vuodelle 2021. Vaikka tuki ei kata koronan aiheuttamia menetyksiä täysimääräisesti, tieto tuen jatkumisesta helpottaa kuntien ensi vuoden talousarvioiden laadintaa ja talouden tasapainottamista sekä vähentää paineita kunnallisverojen korotuksiin.

- Talouspaineiden maltillistuminen antaa kunnille mahdollisuuden panostaa sosiaalisten ongelmien ennaltaehkäisyyn ja koronakriisin jälkihoitoon. Tuesta riippumatta on selvää, että kunnat jatkavat tiukkaa menokuria taloutensa vahvistamiseksi, Kuntaliiton toimitusjohtaja **Minna Karhunen** toteaa.

Valtaosa kuntien 1,45 miljardin euron koronatuesta myönnetään kuntien yhteisöveron sekä valtionosuuksien kautta. Tukea kohdennetaan hallituksen jo tekemien sitoumusten mukaisesti myös

Valtion talousarvioesitys ja siihen liittyvä materiaali julkaistaan 5.10.2020.

KUNTA-LIITTO

Sote-lausuntovastaukset kuntakokoluokittain ja kuntatyypeittäin
27.9.2020 Lausuntopalvelu.fi kautta vastanneet kunnat

	Manner-Suomen kuntien lkm (N=294)	Vastanneiden kuntien lkm (n=219)	Vast.%
Kuntakokoluokat:			
Alle 5 000 as.	124	85	*69*
5 000 – 10 000 as.	73	60	*82*
10 001 – 20 000 as.	41	30	*73*
20 001 – 50 000 as.	35	25	*71*
50 001 – 100 000 as.	12	11	*92*
Yli 100 000 as.	9	8	*89*
Kuntaliiton kuntatyyppiluokitus*:			
C23-kaupungit	23	20	*87*
Kehyskunnat	38 (+4)	28	*67*
Seutukaupungit	56 (+1)	44	*77*
Pienet kunnat	197 (+2)	147	*74*
Kaksikieliset kunnat	33	24	*73*

* Ei toisiaan poissulkevia ryhmiä.

KUNTA LIITTO

Kuntien sote-lausunnot syyskuu 2020

Kys 54. Ovatko valtionosuusjärjestelmään esitetyt, sote-uudistuksesta aiheutuvien merkittävien kuntakohtaisten muutosten lieventämiseksi esitetyt tasausjärjestelyt hyväksyttäviä ja riittäviä?

Ei:	**15 %**
Ei pääosin:	**52 %**
Kyllä pääosin:	**25 %**
Kyllä:	**0 %**
Ei kantaa/ei vastausta:	**8 %**

(N=219)

KUNTA LIITTO

Kuntien sote-lausunnot syyskuu 2020

Kys 38. Onko omaisuusjärjestelyjä koskeva ratkaisu hyväksyttävä?

Ei:	**23 %**
Ei pääosin:	**42 %**
Kyllä pääosin:	**31 %**
Kyllä:	**1 %**
Ei kantaa/ei vastausta:	**3 %**

(N=219)

KUNTA LIITTO

Kuntien sote-lausunnot syyskuu 2020

Kys 39. Onko kompensaatiosääntely hyväksyttävä?

Ei:	**36 %**
Ei pääosin:	**36 %**
Kyllä pääosin:	**21 %**
Kyllä:	**4 %**
Ei kantaa/ei vastausta:	**3 %**

(N=219)

KUNTA LIITTO

Kuntien sote-lausunnot syyskuu 2020

Kys 43. Onko uudistus toteutettavissa uudistuksessa ehdotetussa aikataulussa?

Ei:	**23 %**
Ei pääosin:	**23 %**
Kyllä pääosin:	**29 %**
Kyllä:	**18 %**
Ei kantaa/ei vastausta:	**7 %**

(N=219)

KUNTA LIITTO

TIETO-JOHTAMINEN PIRKKALASSA

Tietojohtamismalli

Johdon raportointi

Tommi Ruokonen
suunnittelupäällikkö
puh. 040 5168222
tommi.ruokonen@pirkkala.fi

PIRKKALA

TIETOJOHTAMISJÄRJESTELMÄN KOKONAISUUS

- Tietojohtamisjärjestelmä muodostuu kahdesta osasta. Lisäksi lukuisat muut järjestelmät ja toimintatavat tukevat tietojohtamista kunnassa.
  1. Johdon työpöytä antaa kuvan menneestä kunnan kehityksestä ja nykytilasta
  2. Tietojohtamismalli katsoo tulevaisuuteen ja arvioi kunnan tulevaa kehitystä

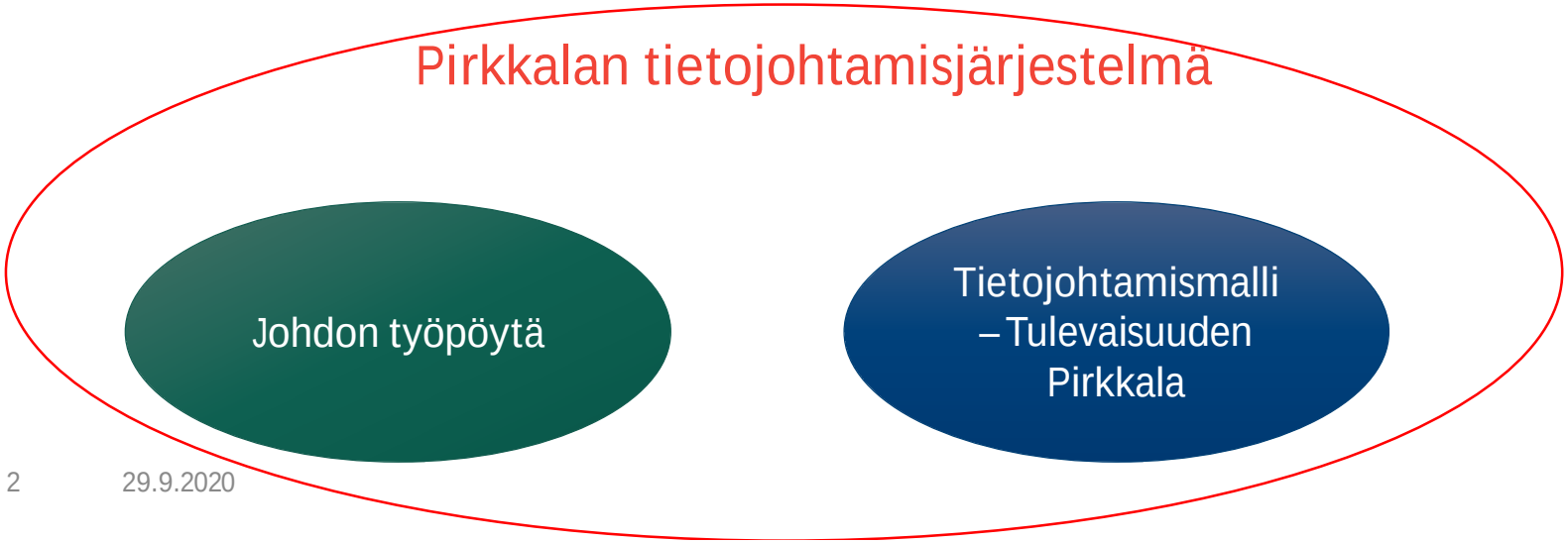

PIRKKALA

TULEVAISUUDEN PIRKKALA - TIETOJOHTAMISMALLI

Tavoitteet

- Kunnan talous- ja toimintatietoja sekä yhdyskuntarakennetta tarkastellaan yhdessä
- Malli kokoaa yhteen lukuisat erilliset tieto-aineistot tiedon arvoketju-mallin mukaisesti
- Luodaan skenaariotyökalu päätösten vaikutusten ennakointiin
- Taloudelliset laskelmat, investoinnit ja käyttötalous sekä rahoituksellinen asema
- Palvelutarvelaskelmat ennakoivat kunnan tuottamien ja järjestämien palveluiden kysyntää tulevaisuudessa

Vastuunjako

- Tietojohtamisen kehittämisvastuu siirtyi konsernihallintoon ja strategia- ja kehittämisen tulosalueelle organisaatiouudistuksen myötä kesällä 2017
- Tommi Ruokonen vastaa kunnan tietojohtamisen kehittämisestä, organisoitumisesta ja työskentelystä

Organisoituminen

- Asiantuntijat muodostavat yhteistyöverkoston, jossa teemoitetut työryhmät työskentelevät tietojohtamisen osaprosessien parissa
- Valmistelu, linjaukset ja päätökset on vastuutettu eri tahoille ja valmistelu on edennyt suunnitelman mukaisesti

TIETOJOHTAMISMALLIN TAUSTATEKIJÄT

Talousskenaariomalli arvioi kunnan talouden kehittymistä huomioiden yhdyskuntarakenteen kehittämisen ja palveluverkon edellyttämät investoinnit yhdistäen ne käyttötalouden meno- ja tuloarvioihin. Malli kuvaa kunnan taloudellista kantokykyä tulevaisuusskenaarioilla.

Palveluverkon suunnitteluprosessissa laaditaan palvelutarvearvio, tarkastellaan olemassa olevaa kapasiteettia ja tehdään suunnitelma palveluverkon hankkeista.

Lisäksi tunnistetaan ne tekijät, jotka vaikuttavat tulevaisuuden kunnan terveyden- ja hyvinvoinninedistämistehtävään.

Mikä on kestävä väestönkasvu? Asiaa on mahdollista tutkia tarkastelemalla eri väestönkasvumallien vaikutuksia kunnan tuottamille palveluille, yhdyskuntarakenteelle ja kuntataloudelle.

Yhdyskuntasuunnittelu-prosessissa tarkastellaan asumisen ja elinkeinoalueiden kaavoitusta, kunnallistekniikan rakentamista ja alueiden luovutusaikataulua yhtenä kokonaisuutena. Lisäksi hankkeista tehdään kuntavaikutusten arviointi.

PIRKKALA

TIEDON ARVOKETJU

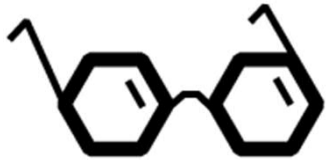

Tietojohtamisen prosessin eteneminen

Data

- Väestönkasvu
- Yksittäisten ikäluokkien väestötiedot
- Kaavojen valmistelun eteneminen
- Kunnallistekniikan hankkeet
- Tonttien luovuttaminen
- Eri palveluiden asiakkuudet
- Yksiköiden kapasiteetti
- Varhaiskasvatuksessa olevien osuus ikäluokasta
- Verotulot, valtionosuudet, käyttötalouden menot, poistot
- Investointihankkeet

Informaatio

- Kaavoitus, kunnallistekniikka ja tonttien luovuttamisen suunnitelma
- Palvelutarpeen kehittyminen ja palveluverkko
- Investointiohjelma
- Talousskenaariot

Tieto

- Tulevaisuuden Pirkkala -tietojohtamismalli. Syntynyt käsitys keskeisistä tulevaisuuden kunnan yhdyskuntarakenteen, palveluverkon ja talouden tunnusluvuista ja ratkaisuista sekä niiden vaikutuksista

PIRKKALA

VALMISTELUN ETENEMINEN

Alla on kuvattu tietojohtamismallin valmisteluprosessin etenemistä vuosina 2017-2018

Valmistelun painopisteet:

- Asuminen, Syksy 2017-kevät 2018
- Talousskenaariot, Talvi 2017 - 2018
- Palveluverkko, Kevät 2018, valmistelevat työt vuodenvaihde 2017-2018
- Hyvinvointi, Kevät 2018
- Elinkeino, Kevät-kesä 2018

- Työskentely mallin ensimmäisellä versiolla 16.5.-17.5.2018 kunnanhallituksen talousarvioseminaarissa
- Syyskuussa kunnanhallitus otti mallin käyttöön ja hyödynsi sitä mm. syksyn talousarvioseminaarissa
- Tietojohtamismalli tuli kaikkien luottamushenkilöiden saataville syksyllä 2019

KOKONAISPROSESSI

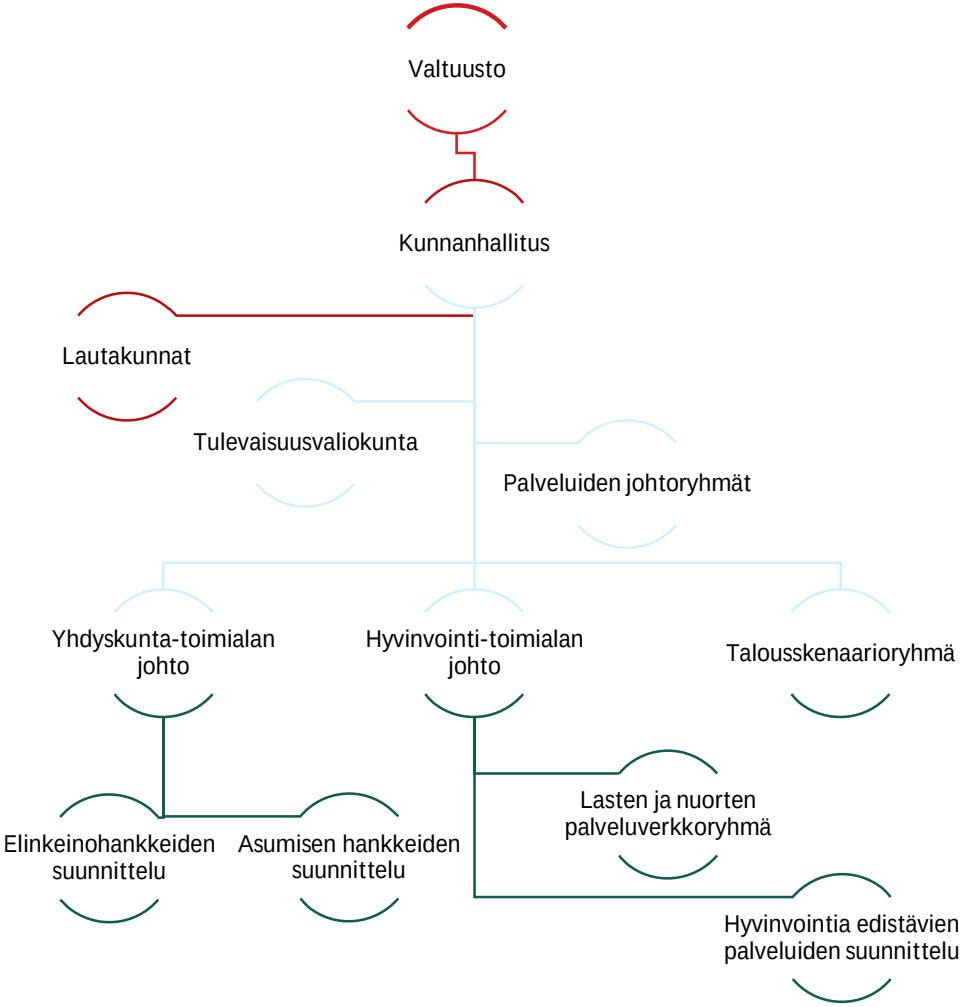

Päätöksenteko

Päätöksenteko tapahtuu normaalien toimivaltuuksien puitteissa perustuen tietojohtamismallin antamaan kokonaiskuvaan.

Linjaukset

Tietojohtamismallin antaman kokonaiskuvan perusteella tehdään tarvittavat linjaukset palveluiden, yhdyskuntarakenteen ja talouden näkökulmasta.

Valmistelu

Työryhmät vastaavat muutosten toteuttamisesta tietojohtamismalliin ja sen ajantasaisuudesta.

PIRKKALA

JOHDON TYÖPÖYTÄ

1. vaihe

2. vaihe

Kehittämis-mahdollisuudet

PIRKKALA

KIITOS MIELENKIINNOSTA!

PIRKKALA

Kuntien ja kuntayhtymien palveluluokitus ja PTV

Tietojohtaminen kunnissa seminaari 30.9.2020

Heli Hautaniemi, Digi- ja väestötietovirasto

Taustaa

- Digi- ja väestötietovirasto, Kuntaliiton Yhteiset digiratkaisut ja tuki -projekti ja Kuntien Tiera ovat yhteistyössä käynnistäneet **Kuntien ja kuntayhtymien palveluluokituksen** (JHS 200) ja **Palvelutietovarannon luokittelutietojen** sovittamisen yhteen.
- Kuntien ja kuntayhtymien palveluluokitus
  - Käyttötarkoitus: Taloustietojen raportointi
  - Korvaa tehtävittäin kerättävät taloustiedot alkaen vuodesta 2021.
- Palvelutietovaranto (PTV)
  - Käyttötarkoitus: Palveluja koskevat tiedot yhdenmukaisesti samasta paikasta – asiakaslähtöisesti
  - Palvelutietovarantoon kuvataan palvelut ja asiointikanavat sekä niiden väliset liitokset. Kuvaustekstien lisäksi niille annetaan mm. metatietoja, joita ovat mm. palveluluokat ja asiasanat.
  - Kunnilla käyttövelvollisuus alkaen vuodesta 2017 (Laki hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista 571/2016)

Palvelutietovaranto lyhyesti

Suomi.fi-palvelutietovaranto on keskitetty tietovaranto, johon julkishallinnon organisaatiot tuottavat tiedot tarjoamistaan palveluista ja asiointikanavista yksityishenkilöille, yrityksille ja viranomaisille.

Palvelut kuvataan asiakaslähtöisesti ja yhdenmukaisesti ja ne ovat hyödynnettävissä avoimen rajapinnan kautta missä tahansa verkkopalveluissa tai sovelluksissa.

Palvelutietovarantoon kuvatut palvelut löytyvät myös Suomi.fi-verkkopalvelun kautta.

PTV:n luokitukset ja asiasanat (1/2)

- Palvelujen ryhmittelyyn käytetään **luokituksia.**
  - Palveluluokat (Julkisten palvelujen luokitus)
  - Julkisten palvelujen kohderyhmäluokat
  - Julkisten palvelujen elämäntilanneluokat (kansalaisille tarkoitetut, vapaaehtoinen)
  - Julkisten palvelujen tuotantotapaluokat
  - Julkisten palvelujen tuottajatyyppiluokat

- Julkisten palvelujen luokitus on tarkoitettu erityisesti kansalaisille ja yrityksille palveluja tarjoaviin ja niitä kokoaviin verkkopalveluihin ja muihin palvelutietoja sisältäviin järjestelmiin.
- Palvelujen kuvailuun käytetään **asiasanoja** Finton KOKO-ontologiasta.
  - Julkishallinnon ontologia JUHO
  - Julkisen hallinnon palveluontologia JUPO
  - Liiketoimintaontologia LIITO
  - Terveyden ja hyvinvoinnin ontologia TERO
  - TSR-ontologia
  - Yleinen suomalainen ontologia YSO

- Yrityksille tarkoitetuilla luvilla lisäksi **toimialaluokitus**.

Hyödynnetään yhteensovittamisessa

PTV:n luokitukset ja asiasanat (2/2)

- **Luokitukset** tulevat Palvelutietovarantoon Digi- ja väestötietoviraston Yhteentoimivuusalustalta
  - https://koodistot.suomi.fi/
- PTV:n hyödyntämät **asiasanat** tulevat Fintosta
  - Finto on suomalainen sanasto- ja ontologiapalvelu.
  - https://finto.fi/koko/fi/

- Aikaisemmin myös luokitukset tulivat Palvelutietovarantoon Fintosta, ja ne ovat siellä toistaiseksi edelleen.

Kuntien ja kuntayhtymien palveluluokitus

- Kunnilla ja kuntayhtymillä on velvollisuus raportoida taloustietonsa Valtiokonttorille kuntien ja kuntayhtymien palveluluokituksen mukaisesti vuoden 2021 alusta lähtien.
- Palveluluokitusta käytetään pääasiassa kansallisessa ohjauksessa, tilastoinnissa sekä talouden tunnuslukujen esittämisessä kuntien ja kuntayhtymien käyttötalouden tulojen ja menojen sekä investointien luokitteluun.
- Kunnat voivat hyödyntää luokitusta palveluidensa järjestämisen suunnittelussa, ohjauksessa ja seurannassa, palveluiden tuotteistamisessa sekä kuntien välisessä vertailussa.
- Sisältää 138 palveluluokkaa.
- Ylläpito Koodistot-työkalussa Yhteentoimivuusalustalla, sekä AURA-käsikirjanliitteenä (liite 5)

Vertailua

Kuntien ja kuntayhtymien palveluluokitus (JHS200)

- Käyttötarkoitus: Taloustietojen raportointi
- Kattaa sekä kuntien lakisääteiset että itselleen ottamat tehtävät.
- Ei hierarkiatasoja
- 138 luokkaa

Palvelutietovarannon metatiedot

- Käyttötarkoitus:
  - Palveluluokilla: palvelujen ryhmittely
  - Asiasanoilla: palvelujen kuvailu
- Julkisten palvelujen luokitus kattaa julkiset palvelut (kuntien lisäksi myös muut)
- Palveluluokituksen hierarkiassa 2 tasoa
  - 27 pääluokkaa, joilla yht. noin 180 alatason luokkaa
  - Lisäksi kohderyhmiä, elämäntilanneluokkia sekä tuotantotapa- ja tuottajatyyppiluokkia yht. 17 pääluokkaa ja 27 alaluokkaa
- Asiasanat ontologioista, joissa useita tasoja
  - tuhansia

Miksi tiedot sovitetaan yhteen?

- Kunnilla on velvollisuus raportoida Kuntatalouden palveluluokituksen mukaisesti vuoden alusta 2021 lähtien.
- Kunnilla on velvollisuus kuvata tiedot palveluistaan Palvelutietovarantoon (alkaen 7/2017).
- Nykytilanne, jossa luokitukset ovat erillisiä ei mahdollista sitä, että kunnat voisivat hyödyntää PTV-dataansa osana talousraportointia, tilastointia tai esimerkiksi palvelusuunnittelua.
- Yhteensovittamisen tausta-ajatuksena tavoite, että kunnat voisivat hyödyntää PTV-kuvauksiaan palvelusuunnittelussa ja raportoinnissa.
- Keskiössä asiakaslähtöisyyden lisääminen.

Miten tiedot sovitetaan yhteen?

- Tavoite on mäpätä eli sovittaa luokitukset yhteen sisällön tasolla.
- Kullekin Kuntien ja kuntayhtymien palveluluokituksen palvelulle etsitään vastaavuus PTV:n metatiedoista.
  - Ensisijaisesti pyritään löytämään sopiva palveluluokka Julkisten palvelujen luokituksesta.
  - Tarvittaessa käytetään lisäksi asiasanoja sekä myös kohderyhmäluokkia ja elämäntilanneluokkia.
  - Julkisten palvelujen luokitusta pystytään tarvittaessa jonkin verran muokkaamaan, esimerkiksi lisäämään palveluluokkia tai muokkaamaan olemassa olevien palveluluokkien kuvauksia.
  - Myös asiasanoja voidaan tarvittaessa lisätä.
- Työssä konsultoidaan sektorikohtaisia asiantuntijoita.

Eteneminen

- Yhteensovittamistyön on määrä valmistua vuoden 2020 loppuun mennessä.
- Mäppäys tullaan julkaisemaan kaikkien kuntien ja kuntayhtymien vapaasti hyödynnettäväksi
  - Tavoite on, että mäppäys julkaistaisiin Yhteentoimivuusalustalla.
- Kun työ on valmis, tarkistetaan myös Palvelutietovarannon pohjakuvausten metatiedot suhteessa siihen.
  - Pohjakuvaukset ovat lyhyitä metatiedotettuja pohjatekstejä, joita erityisesti kunnat voivat käyttää pohjana kuvatessaan palveluja Palvelutietovarantoon.
- Mäppäyksen teknisen hyödyntämisen suunnittelu ei sisälly tähän projektiin.
- Kuntakentällä on jo muutamia alustavia tapauksia, joissa mäppäystä tullaan hyödyntämään.
  - Esimerkiksi Riihimäen kaupunki aikoo jatkossa rakentaa palvelunsa ja johtamisjärjestelmänsä kuntatalouden palveluluokituksen pohjalta. Riihimäen kumppanina mallin rakentamisessa toimiva Tiera tulee hyödyntämään mäppäystä rakentaessaan prosessi- ja digialustaa Riihimäen ja muiden kuntien käyttöön.

Työskentely

- Pohjatyöt (kevät 2020)
  - Digi- ja väestötietovirastossa tehtiin alustava mäppäys Kuntien ja kuntayhtymien palveluluokituksen ja PTV:n palveluluokkien välille luokitusten suhteen selkiyttämiseksi.
    - Ei suoraa vastaavuutta → avuksi kohderyhmät, elämäntilanteet sekä asiasanat
- Pientyöryhmä (kesä 2020 →)
  - Henkilöitä molemmista luokitusten taustalla olevista organisaatioista: Digi- ja väestötietovirasto, Kuntaliitto
  - Työkokoukset: DVV, Kuntaliitto, substanssiasiantuntijat virastoista ja Kuntaliitosta
- Seurantaryhmä (kesä 2020 →)
  - Työtä seuraa seurantaryhmä:
    DVV, Kuntaliitto, Tiera ja useiden kuntien edustajia

Havaintoja

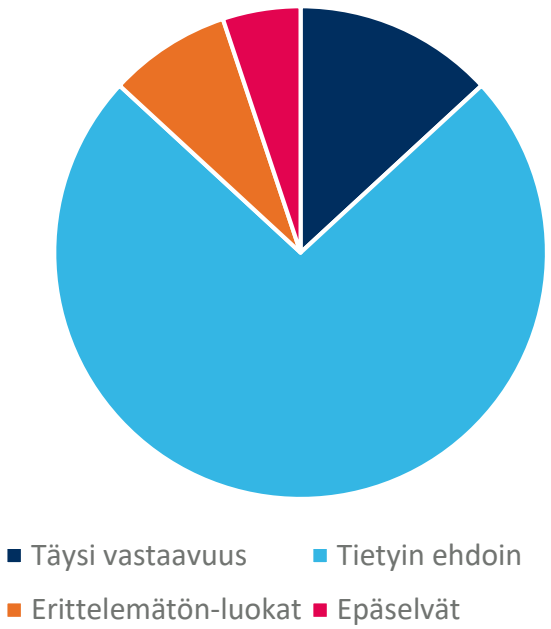

- Erityyppiset vastaavuudet – tilanne tällä hetkellä:
  - Täysi vastaavuus palveluluokitusten kanssa (18 kpl)
  - Vastaavuus tietyin ehdoin (101 kpl), esim.
    - palveluluokka + asiasana
    - palveluluokka + kohderyhmä + asiasana
    - palveluluokka + kohderyhmä + useita asiasanoja
    - useita palveluluokkia ja asiasanoja
    - useita palveluluokkia + kohderyhmiä + useita asiasanoja
  - Toistaiseksi epäselvät tapaukset, jotka vaativat selvittämistä (7 kpl)
  - Lisäksi kokoavalla tasolla olevat erittelemättömät palvelut, joilla ei tarvitse erikseen olla vastaavuutta (11 kpl)
    - Kuntien ja kuntayhtymien palveluluokituksen erittelemätön-luokat tarkoitettu kunnilta ja kuntayhtymiltä ostattaville palveluille.

Esimerkkejä: Täysi vastaavuus

Palveluluokka, Kuntien ja kuntayhtymien palveluluokitus	Palveluluokka (PTV)	Kohderyhmä(t)	Asiasana(t)	Vastaavuus	Kommentit
Kirjastopalvelut	P25.1 Kirjastot			Täysi vastaavuus	
Lukiokoulutus	P6.8 Lukiokoulutus	*KR1.3 Nuoret*		Täysi vastaavuus	Kohderyhmä ei pakollinen

Esimerkkejä: Vastaavuus tietyin ehdoin (1/2)

Palveluluokka, Kuntien ja kuntayhtymien palveluluokitus	Palveluluokka (PTV)	Kohderyhmä(t)	Asiasana(t)	Vastaavuus	Kommentit
Lapsiperheiden sosiaalityö ja -ohjaus	P3.6 Lapsiperheiden sosiaalipalvelut P4.12 Sosiaalipalvelujen vertais- ja vapaaehtoistoiminta	KR1.2 Lapset ja lapsiperheet	lapsiperheiden sosiaalityö (TERO), sosiaaliohjaus (JUPO)	Vastaavuus tietyin ehdoin	Useampi palveluluokka, lisäksi kohderyhmä ja asiasanoja
Ensi- ja turvakotipalvelu	P3.8 Lastensuojelu P3.1 Parisuhde	KR1.2 Lapset ja lapsiperheet	Ensi- ja turvakodit (JUPO), ensikodit (YSO), turvakodit (JUHO)	Vastaavuus tietyin ehdoin	Vaatii täydennyksen: Parisuhde-palveluluokan kuvaukseen tulee sisällyttää myös parisuhteen kriisit.

Esimerkkejä: Vastaavuus tietyin ehdoin (2/2)

Palveluluokka, Kuntien ja kuntayhtymien palveluluokitus	Palveluluokka (PTV)	Kohderyhmä(t)	Asiasana(t)	Vastaavuus	Kommentit
Ammatillinen koulutus, valtionosuusrahoitus	P6.6 Toisen asteen ammatillinen koulutus		valtionosuudet (JUHO)	Vastaavuus tietyin ehdoin	
Ammatillinen koulutus, muu toiminta	P6.6 Toisen asteen ammatillinen koulutus		Maksulliset palvelut (JUHO), avustukset (JUPO)	Vastaavuus tietyin ehdoin	Ero edelliseen asiasanojen avulla

Esimerkki: Vielä epäselvät

Palveluluokka, Kuntien ja kuntayhtymien palveluluokitus	Palveluluokka (PTV)	Kohderyhmä(t)	Asiasana(t)	Vastaavuus	Kommentit
Tukipalvelu			?		Liittyykö tähän luokkaan PTV:hen kuvattavia palveluita? Voidaanko tämä ohittaa tässä mäppäyksessä?
Elinkeinojen edistäminen	P11 Elinkeinot		?		Laaja kategoria, tulisi suuri määrä asiasanoja ja palveluluokkia. Keskusteltava asiantuntijan kanssa.
Ympäristönsuojelun kehittämis- ja edistämistehtävät	P23.1 Ympäristön- ja luonnonsuojelu, P23.7 Ympäristövalvonta ja -terveydenhuolto		?		Tehtävä, ei palvelu. Liittyykö tähän luokkaan PTV:hen kuvattavia palveluita?

Palvelutietovarantoon kuvataan palvelut, ei tehtäviä.

Kiitos!

Yhteystiedot

Digi- ja väestötietovirasto: Heli Hautaniemi ja Elina Huhta (etunimi.sukunimi@dvv.fi)

Kuntaliitto: Minnamaria Korhonen (etunimi.sukunimi@kuntaliitto.fi)

Kuntien Tiera: Jaana Siitari (etunimi.sukunimi@tiera.fi)

LAPLAND
Above Ordinary

Etäisyyttä Exceliin yhteistyöllä!

Taloushallinnon kehittämishanke 2020-2021

Hankekunnat

Lapin liiton hallinnoimassa hankkeessa mukana on kolmetoista (13) lappilaista pientä ja keskisuurta kuntaa.

Hankekuntien kirjanpitojärjestelmät jakautuvat kahteen
- ProEconomica (10 kuntaa)
- Intime+ (3 kuntaa)

Kahdessa hankekunnassa taloustoiminnot on päädytty ulkoistamaan.
- Sarastia
- Oulunkaari

Hankekuntien henkilöstöhallintojärjestelmät jakautuvat myös kahteen.
- Pegasos -> vaihto Populukseen (7 kuntaa)
- Personec (5 kuntaa)

Yhdessä kunnassa henkilöstöhallinto on ulkoistettu (Monetra)

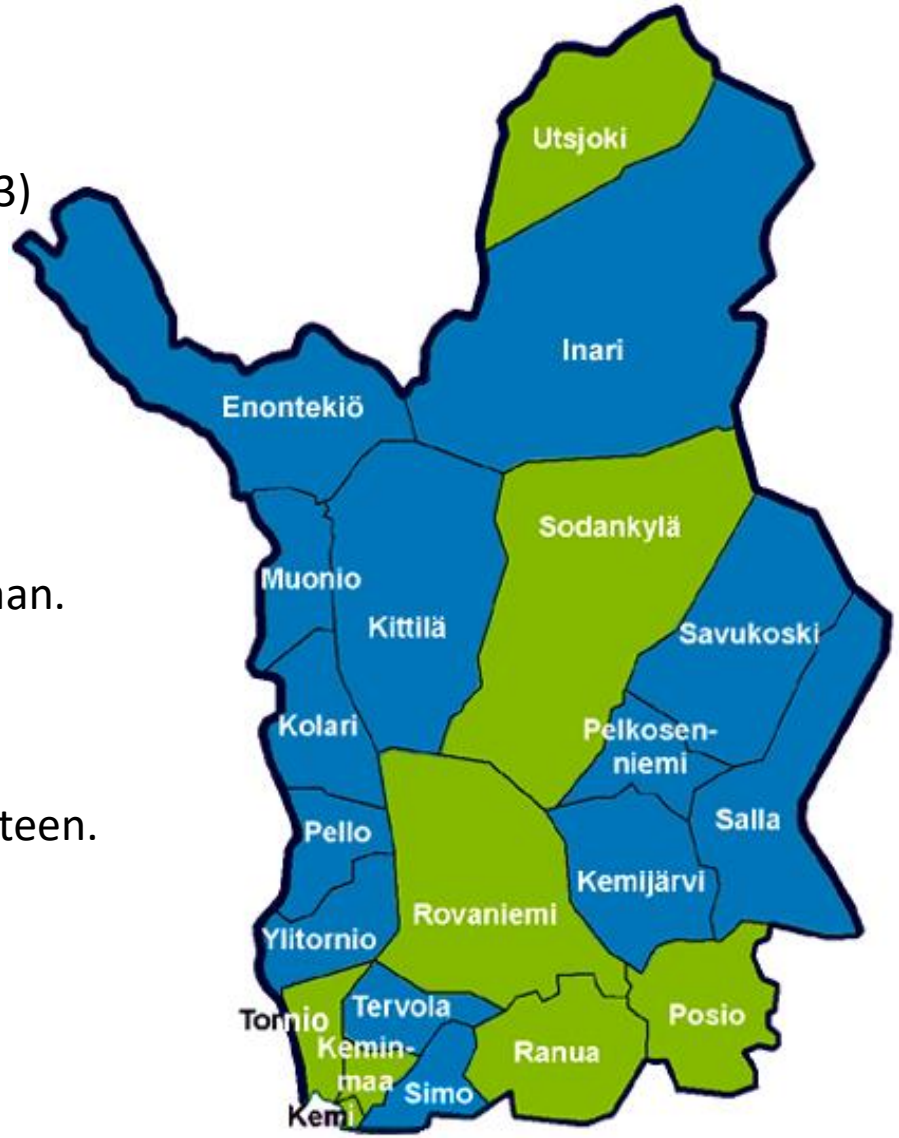

Kuntien haasteet:

Hankkeen näkökulma :

Käytänteiden eroavaisuudet vaikeuttavat vertailtavuutta.

Kuntien näkökulma:

Organisaatioiden pullonkaulat aiheuttavat painetta ulkoistaa palveluita.

Rekrytoinnin haasteet
Budjetääriset haasteet

Ulkoiset haasteet:

Kuntatieto-ohjelman paineet järjestelmiin.
Kunnista riippumattomien uudistusten aikataulutus ja kuntatiedon (vuosirytmi) puute muutoksia suunniteltaessa.
Muutokset suhteessa kunnalliseen päätöksentekoon ja sen rytmiin.

TEEMAT:

9/20 | 12/20 | 4/21 | 8/21 | 10/21

TIETO JA TIETOJÄRJESTELMÄLLISET TEEMAT

- **TIETOSISÄLLÖT** — SISÄISET ERÄT, TUOTEKUSTANNUS, TILIT
- **AUTOMAATIO** — RAPORTOINTIPOHJAT, KÄYTÄNTEET
- **TIEDOLLA JOHTAMINEN** — YHTEISET JA VERTAILUKELPOISET MITTARIT

VERKOSTOMAISET TEEMAT

- **JÄRJESTELMIEN PAREMPI HYÖDYNTÄMINEN**
- **TOIMINTAVARMUUS**

TOIMIHENKILÖVERKOSTO

VIRANHALTIJAVERKOSTO

ULKOISEN KÄYTÄNTEEN SISÄÄNAJO

KOULUTUSTARJONTA

VERTAISTENTOIMIJOIDEN VERKOSTO (VARAHENKILÖJÄRJESTELMÄ)

SKAALA

HYÖTY

VERTAISTUKI

KETTERYYS

TOIMINTA-VARMUUS

HANKE KILPAILUTTAA ALKUVAIHEESSA ASIANTUNTIJAN RAKENTAMAAN TIETOSISÄLTÖJEN KOKONAISUUDESTA VERTAILTAVUUTEEN VAIKUTTAVAT TEKIJÄT.
RAPORTOINTI VAIHEESSA RAPORTTIEN OHELLA TOTEUTETAAN JÄRJESTELMÄKARTOITUS, JONKA AVULLA VASTATAAN RAPORTOINTIHAASTEESEEN.
TIEDOLLAJOHTAMISEN VAIHEESSA PORAUDUTAAN TARVITTAVIIN DASHBOARDEIHIN JA RAKENNETAAN YHTEISIÄ MITTAREITA
JÄRJESTELMIEN PAREMPIHYÖDYNTÄMINEN JA TOIMINTAVARMUUS TEEMOISSA TOTEUTETAAN ULKOISEN KÄYTÄNTEEN MALLI TEAMS ALUSTALLA

LASKEUTUMINEN TIEDOLLA JOHTAMISEEN

Lähtötilanne:

- Tiedolla johtamisen käytänteissä on kehitettävää
- Miten tieto saadaan välitettyä päätöksentekoon

Tahtotila:

- Tiedon popularisointi ja visualisointi
- Vertailtavuuden parantaminen
- Yhteiset periaatteet niin tuotteistamiseen kuin sisäiseen laskentaan

Toimenpiteet:

- Tiedolla johtamisen käytänteiden sisäänajo ja mittariston rakentaminen
- Raportoinnin kehittäminen ja yhteisten kokonaisuuksien rakentaminen

Automaattinen raportointi

- **Nykytila:**
  - Kaksi organisaatiota on ulkoistanut kirjanpidon ja he saavat raportointia osana ulkoistuspäätöstä.

    -> Opiferus

    -> Sarastia 365

  - Neljässä kunnassa on käytössä raportointityökaluja
    - **Accuna**
    - **CGI –raportointi**
    - **webraportointi**
- **Tavoite:**
  - Organisaatiot ottavat käyttöön automaattisen raportoinnin ja tiedolla johtamisen järjestelmän hankkeen aikana.
  - Hankkeen aikana määritellään raportavien kokonaisuuksien yhteiset ja kuntakohtaiset tavoitteet.
  - Tiedolla johtaminen osaksi kunta organisaation päätöksentekoa

Automaattinen raportointi

- Miten kirjanpitojärjestelmistä tulevaa tietoa voidaan hyödyntää mittariston asettamisessa -> mitä mitataan
  - Omavaraisuus
  - Kunnan infra ja siitä aiheutuvat kiinteistökohtaiset kustannukset
- Miten henkilöstöhallinnon järjestelmistä tulevalla tiedolla voidaan rikastaa taloustietoa -> miten mitataan
  - Tietojen yhdisteleminen ja mittariston rakentaminen
- Miten Julki ICT:stä tulevalla tiedolla voidaan parantaa kunnan ja kuntien vertailtavuutta -> miksi mitataan
  - Vertailtavuuden laajentaminen oman toiminnan lisäksi myös toisiin organisaatioihin.

TIEDOLLAJOHTAMISEN KÄYTÄNTEET

- Mittaristot:
  - Hanke on kartoittanut kunnissa sovellettavia mittaristoja (**esim. satamittari**)
  - Hankekunnille on annettu tehtäväksi mietittäväksi oman yksikkönsä kannalta tärkeimpiä kohteita.
  - Näiden lisäksi hankkeessa luodaan kaikille kunnille yhteisiä mittaristoja, joita tarkastelemalla hankekunnat voivat vertailla suoriutumistaan toisiinsa nähden.
- Dashboardit: (Bottom-up näkökulma)
  - Toimihenkilö näkymä mittaristoineen -> Toimintotason näkymä
  - Esimies näkymä mittaristoineen -> Yksikkötason näkymä
  - Kunnallisjohdon näkymä mittaristoineen -> Budjetäärinen näkymä
  - Kuntapäättäjien näkymä mittaristoineen -> Kuntastrategia mukainen näkymä

Verkostot: Ulkoinen käytänne

- Ulkoisen käytänteen pilotointi ja implementointi osaksi vuosikelloa
- Toimihenkilöverkosto
  - Kokoukset 2-3 vk välein
  - Tietopankki (hyvät käytänteet) käytössä
  - Työhyvinvointi (Vertaistuki)
  - Tiedonkulku ja kehitysideoiden työstö (LEAN perusteinen tiedon siirto, jotta ideat käsitellään ja näistä tiedotetaan.)

Verkostot: Ulkoinen käytänne

- Viranhaltijaverkosto
  - Kokoukset 3-4vk välein
  - Tietopankki (hyvät käytänteet) käytössä
  - Yhteisten hankintojen valmistelu (ostot ja koulutukset)
  - Yhteisten kannanottojen valmistelutyö. (mahdollistaa lausuntopyyntöjen yhteisen käsittelyn vaikuttavuuden lisäämiseksi)

Kysymyksiä?

Kiitos

Risto-Matti Lausto
Risto-matti.lausto @lapinliitto.fi

Tuomas Mathlein
tuomas.mathlein@lapinliitto.fi

KUNTA LIITTO

Miten korona muuttaa maailmaa ja kuntia? Case: koronaennakointi

Tietojohtamisen verkostohanke 30.9.2020

Tuula Jäppinen @tujappi
Innovaatio-asiantuntija

Koronan seuraukset ovat moninaiset

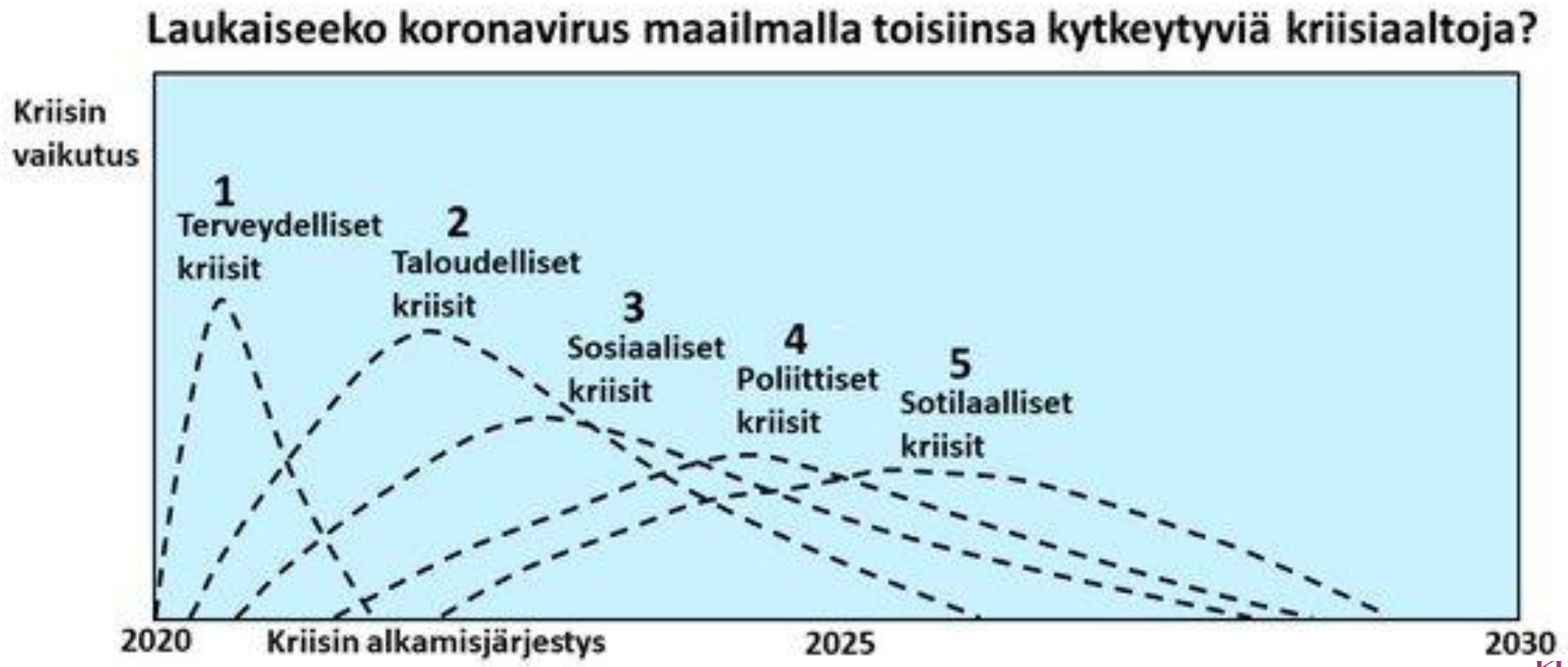

Lähde: HS 11.4.2020 Yoval Noah Harari. Kuva Arto Koski Twitter 11.4.2020

Teemmekö päätöksiä talous vai ympäristö edellä?

Lähde: Bronwyn Williams, Foresight Lead & Trend Analyst 10.4.2020

- **Mikä on hyvinvointivaltion rooli? Mikä on valtion, mikä kansalaisen vastuulla?**

GLOBAL
FORESIGHT
SUMMIT'20
@bronwynwilliams
Teemmekö päätöksiä yksilön vai yhteisön kannalta?
Individualism >>> Collectivism
@bronwynwilliams @fluxtrends

Teemmekö päätöksiä nuoret vai ikääntyneet edellä?

Tavoite:
Tuoreet näkemykset koronan vaikutuksista suomalaisten kuntien ja Kuntaliiton toimintaan uuden valtuustokauden suunnittelun tueksi

KUNTA LIITTO

Koronan vaikutukset kunta-alaan- prosessi

OLEMME TÄSSÄ

1. Signaalien kerääminen verkostoista

19.5.- 17.6.2020
Fibres

2. Havaintojen koostaminen yhteiselle alustalle

53 henkilöä
510 signaalia

3. Analyysi ja raportointi

Työpajat elo-syyskuu
47 henkilöä

Tulos:
Tuoreet näkemykset Koronan vaikutuksista Kuntaliiton ja kuntien toimintaan uuden valtuustokauden suunnittelun tueksi

KUNTA-LIITTO

Toteuttajakumppanit

- 6 suurinta kaupunkia (strategiayksikkö, konsernihallinto) 13 henkilöä
- 3 kuntaverkostostoa (seutukaupungit, kehyskunnat, pienet kunnat/ kunnanjohtaja, talousjohtaja, perusturvajohtaja, hyvinvointijohtaja ym.) 13 henkilöä
- Prosessi on osa Kuntaliiton vuoden 2020 strategian päivitystä ja henkilöstön ennakointiosaamisen kehittämistä
- Kuntaliitosta siihen osallistui 37 henkilöä 9 eri yksiköstä

Tuloksena 6 tarinaa; 3 aikajanaa, 8 muutosajuria, haasteet, mahdollisuudet, toimenpiteet

KUNTA LIITTO

KUNTA LIITTO

Työ 0 – 10+ v

Korona kiihdyttää työelämän murrosta ja nostaa digitalisaation työllistämisen edellytykseksi.

Henkilöstön hyvinvointi on johtava työelämän trendi globaalisti ja Suomessa.

Korona haastaa globalisaation ja hillittömän talouskasvun. . Raha ja ura eivät ole merkitseviä, vaan teemme elinikäisesti itsellemme merkityksellistä työtä.

Haaste

- Katastrofaalinen työttömyys
- Määrärahoja suunnataan pohjattomasti työllisyyden edistämiseen - vaarana tempputyöllistäminen
- Yhä suurempi osa ihmisistä vaarassa jäädä kokonaan työelämän ulkopuolelle?

Mahdollisuus

- Elämä ei ole enää suorittamista, vaan hyvinvointia ;)
- Syntyy uudenlaisia työnkuvia

Toimenpide haasteen torjumiseksi

- Hyväksytään, että osa ihmisistä syystä tai toisesta haluaa olla työttömiä ja panostetaan työttömyydenhoitoon liittyvät toimenpiteet aidosti töitä haluaville

Toimenpide mahdollisuuden hyödyntämiseksi

- Hyvinvointi näkyy itsestä huolehtimisena, sosiaali- ja terveysmenoihin kuluu kunnallisella tasolla vähemmän varoja tai varoja pystytään uudelleen suuntaamaan esimerkiksi vanhustenhoitoon
- Osa työttömyysuhan alla voidaan kouluttaa esim. digitaitajiksi tukemaan digitaalisten välineiden käyttöönottoa ja hyödyntämistä (kaikilla sektoreilla)

KUNTA LIITTO

Talous 0 – 10+ v

Pandemian laskua maksetaan pitkään.

Valtioilla ja paikallistalouksilla on entistä vaikeampi taloudellisesti varautua yllättäviin muutoksiin.

Korona ja ilmastonmuutos yhdessä vaativat tekemään pitkän aikavälin ratkaisut ympäristön, työllisyyden, eriarvoistumisen ehkäisyn ja koulutuksen kautta, ei pelkästään talouden näkökulmasta.

KUNTA LIITTO

Sosiaaliset vaikutukset

Omissa kuplissaan elävät ihmiset, valtiot ja maanosat yrittävät pitää huolta omista saavutetuista eduistaan.

Talouden niukkuus pakottaa uudenlaisiin paremmin kohdistettuihin toimintamalleihin ja palveluihin.

Huoli huonompiosaista pakottaa löytämään uudenpolun sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin yhdistämiseen.

KUNTA LIITTO

Teknologia 0 – 10+ v

Korona vauhdittaa digitalisaatiota, oman työn ja toimeentulon muutosta ja tuo paremmat mahdollisuudet osallisuuteen.

Tekoäly hyödyntää globaaleja tietovirtoja ja tuo esiin käynnissä olevat globaalit kehitykset ja ennustaa niiden vaikutuksia päätöksiin.

KUNTA LIITTO

Valta 0 – 10 +v

Suurvaltojen valtasuhteet polarisoituvat kilpailussa maailmanmarkkinoiden kärkipaikasta.

Pandemian aiheuttama globaali talouskriisi vauhdittaa EU:n ja sen instituutioiden uudistumista, EU:n eri alueiden elpyessä eritahtisesti.

Pitkällä aikavälillä kansainvälinen yhteistyö ja me-henki korostuu.

KUNTA LIITTO

Kaupunki 0 – 10+ v

Turvallisuusriskien vahvistuessa hyvän elämän vaaliminen haastaa urbaania elämäntapaa. Kaupungit rakentavat peruselementtinsä uusien tarpeiden kautta.

Kaupunki- ja liikennesuunnittelun painopiste siirtyy huomioimaan asumisen ja liikenteen käyttäjien, ruoantuotannon ja jakelun turvaaminen tarpeet.

Turvallisuudesta jää pysyvästi kaupunkien strateginen toiminta-alue.

Miten korona uudistaa kaupunkeja?

Vaikutusten ennakointia kuuden suurimman kaupungin voimin!

Tarja Vuorinen
Kehittämispäällikkö, ennakointi, innovaatiotoiminta
Konsernihallinto, kehittämispalvelut
Turun kaupunki

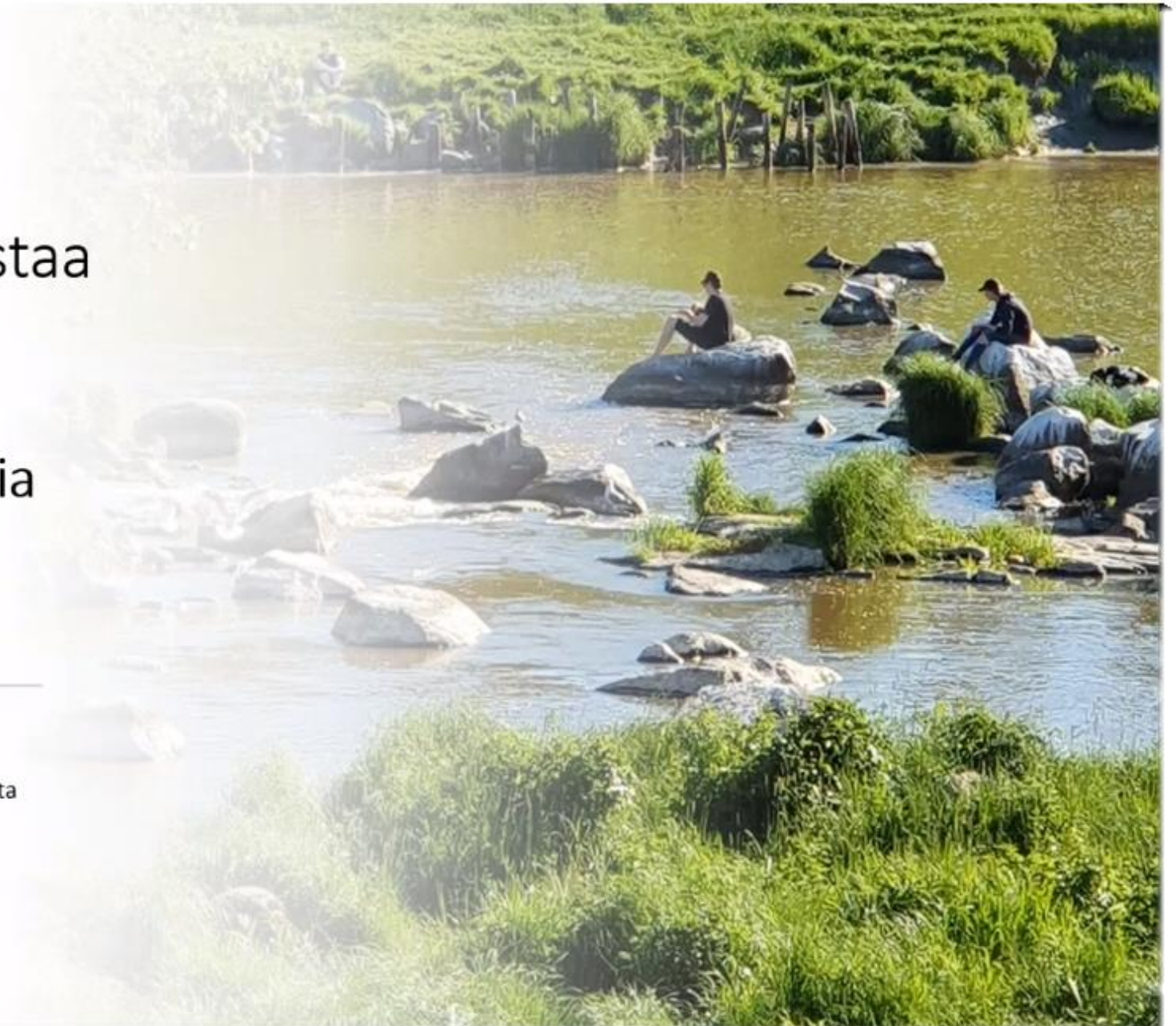

Turussa tuotokset pääsevät hyvään käyttöön

- Viestintä yhteistyöstä
- Strategian päivittäminen ja pormestariohjelma
- Kaupungin kehittäminen
- Digitalisaation edistäminen
- Tiedolla johtaminen
- Toiminnan ja talouden suunnittelu
- Älykaupunkikehitys
- Kaupungin kärkihankkeet
- Kaupungin ennakointityö -> Tulevaisuuden Turku 2029 ja sen jälkeenkin!

KUNTA LIITTO

Mihin itse käyttäisit koronaennakoinnin tuloksia omassa kunnassasi?

Mentimeter

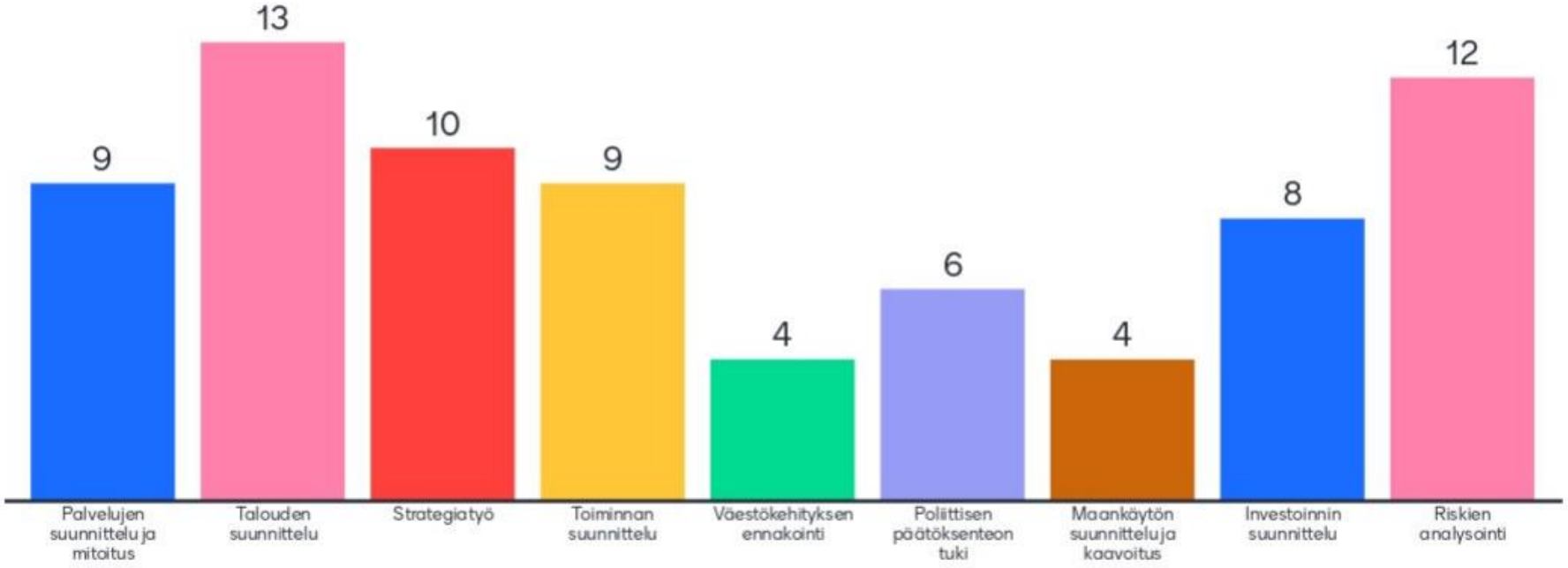

17

KUNTA LIITTO

Lähde: Kunta-ala ennakoijana -tutkimus

Mihin itse käyttäisit koronaennakoinnin tuloksia omassa kunnassasi?

- Palvelujen suunnittelu ja mitoitus (45)
- Talouden suunnittelu (32)
- Strategiatyö (20),
- Toiminnan suunnittelu (18)
- Väestökehityksen ennakointi (18)
- Poliittisen päätöksenteon tuki (15)
- Maankäytön suunnittelu ja kaavoitus (11)
- Investointien suunnittelu (10)
- Riskien analysointi (9)

Työpajaosuus: Millaisia toimenpiteitä koronatarinat aiheuttavat kunnissa ?

KUNTA LIITTO

KUNTA LIITTO

Talous 0 – 10+ v

Pandemian laskua maksetaan pitkään.

Valtioilla ja paikallistalouksilla on entistä vaikeampi taloudellisesti varautua yllättäviin muutoksiin.

Korona ja ilmastonmuutos yhdessä vaativat tekemään pitkän aikavälin ratkaisut ympäristön, työllisyyden, eriarvoistumisen ehkäisyn ja koulutuksen kautta, ei pelkästään talouden näkökulmasta.

Haaste

- Ulkoisten rahoitusinstrumenttien rahoista käydään kuntien kesken kovempaa kisaa. Pienillä kunnilla ei ole resursseja kilpailla. Ovat olleet merkittävä boosteri monille paikallisille investoinneille. Tulisi olla eri rahoituslähteet pienelle kunnille.
- Valtion tuet auttavat, mutta eivät tue kestävää julkista taloutta
- Erilaiset reformit (mm. oppivelvollisuus, sote) eivät auta kuntia, lisäävät eriarvoistumista kuntien kesken
- Jos oma arki ei ole kunnossa, riittääkö voimavarat mm. ilmastonmuutoksen hillinnän miettimiseen ja toimenpiteisiin

Mahdollisuus

- Kuntien panostettava työllistämiseen: kunnat omat toimenpiteet, yhteisöjen kautta ja oppilaitosten kanssa yhteistyö. Pienemmät opiskelijamäärät hyväksytään (ei minimiopiskelijamääriä)
- Paluuta lisääntyvään omavaraisuuteen alkutuotantoon, luo pienille kunnille mahdollisuuksia. Kädentaidoille on tulevaisuudessa kysyntää
- Tabuista on mahdollisuus puhua: esim. kyläkoulut ja muut poliittisesti vaikeat asiat

Toimenpide haasteen torjumiseksi

- Robotisaatio, logistiikka mm. (työ)
- Käytetään aika joihin voidaan vaikuttaa
- Tehtävät jotka siirretään kunnille, on korvattu Täysimääräisesti
- Kuntalaisten vaatimukset ja monet muut vaateet Vaativat kunnilta paljon odotuksia niukkojen resursslen kohdentamisen ja riittämisen osalta

Toimenpide mahdollisuuden hyödyntämiseksi

- Tabuista olisi pitänyt puhua aikaisemmin, vielä voi rakenteellisiä toimenpiteitä tehdä talouden kestävyy
- Todelliset vaikutukset on selvitettävä, kun vaikeita tehdään
- Alkutuotannon jalostusastetta pitäisi kehittää (mm. marjatuotanto)

KUNTA-LIITTO

Haaste

- Työllisyyden edistämisen ykköspriorite etti
- Käperrytäänkö liikaa kotiin, jos kaikki hoidetaan etäyhteydellä
- rapautuuko yhteisöllisyys?
- Etätyöskentely aiheuttaa sen, että palveluita käytetään vähemmän: monet pienet yritykset ongelmissa, miten kunnat voivat tukea palveluiden muotoilua niin, että myös etätyöntekijät käyttäisivät niitä
- Viennin edistäminen ja kasvun tukeminen tärkeää, mutta vaikeaa erityisesti pienen kunnan näkökulmasta

Mahdollisuus

- Pienyritykselle voi olla mahdollisuus uusille liiketoiminnoille
- Monipaikkaisuus ja vapaa-ajan asumisen hyödyntäminen. Vaatii myös investointeja kunnilta.
- Elinvoimaan pitäisi kuitenkin resursoida ja investoida

Toimenpide haasteen torjumiseksi

- Etätyöskentely ei ole vähentänyt yhteisöllisyyttä
- Negatiivista suhtautumista pitäisi välttää ja täyttää tila positiivisella asenteella
- Kokeilukulttuurin lisääntyminen
- Kokemusten jakaminen esim. virheistä voisi jalostaa ajattelua

Toimenpide mahdollisuuden hyödyntämiseksi

- Lisääntynyttä vapaa-ajan asukkaiden määrää edesautetaan (mm. lappi)
- Verotuksen mahdolliset muutokset tulevaisuud
- Miten elinvoimaa mitataan? (mm. taajama-aste

KUNTA-LIITTO

KUNTA LIITTO

Kaupunki 0 – 10+ v

Turvallisuusriskien vahvistuessa hyvän elämän vaaliminen haastaa urbaania elämäntapaa. Kaupungit rakentavat peruselementtinsä uusien tarpeiden kautta.

Kaupunki- ja liikennesuunnittelun painopiste siirtyy huomioimaan asumisen ja liikenteen käyttäjien, ruoantuotannon ja jakelun turvaaminen tarpeet.

Turvallisuudesta jää pysyvästi kaupunkien strateginen toiminta-alue.

Haaste

- Arkisen turvallisuuden tunne järkkynyt, kuntien pohdittava tätä kuntastrategiassa
- Isot trendit, eivät ehkä käänny, kaupungistuminen jatkuu, monipaikka-asuminen kuitenkin lisääntynee, digitalisaatio tukee pitkiäkin etäisyyksiä
- Jakaantuuko yhteiskunta siten, että luokkayhteiskunnan piirteet korostuvat, osalla turvallisuus ja hyvinvointi, kakkosasunnot jne. vahvistuvat ja toisilla turvattomuuden tunne, kaupungeissa jne. kasvaa

Mahdollisuus

- Muuttoliike pienkuntiin
- Pienyrittäjyyden mahdollisuus nykyisille asukkaille (jo nyt) -> uusille asukkaille tarjottavat palvelut
- Onko resurssia palveluihin (muuttoliike) 5-10 henkilön tulomuutto on iso asia, jos myös lapsia -> palvelut mitoitettu pienemmälle määrälle -> myös mahdollisuus, hyvää yhteisölle, elinvoimaisuutta, palveluiden parantumista

Toimenpide haasteen torjumiseksi

- Valmistautuminen katastrofeihin, koronaan
- Alueellisen tilanteen huomioiminen toimenpiteissä (mm. korona ja mara-klusteri)
- Yhteisöllisyyden lisääminen

Toimenpide mahdollisuuden hyödyntämiseksi

- Muuttoliike ja liikkuminen rajojen yli
- Etätyökäytänteiden hyvät puolet (työ)

Haaste

- Uudet asukkaat etätyön mahdollistajina, vastaaminen palvelutarpeisiin. erityisesti joukkoliikenne ja tieverkosto reuna-alueilla
- Vaikka arvot ohjaisivat maaseudulle jne. ilman omaa autoa se ei ole mahdollista. Elämäntavan haaste.
- Miten turvataan palvelut pienissä kunnissa?

Mahdollisuus

- Ulkomaan matkailu ei ehkä elvy nopeasti, heijastuu kotimaan matkailuun, pölyttyneet sloganit mm. luontoarvoista hyvin käyttökelpoisia, näitä tuotteistamalla syntyy mahdollisuuksia -> erottautuminen, tarinallistaminen, arkipäiväisiltä vaikuttavat vetovoimatekijät: vesistöt jne.
- Digitalisaatio huomioitava kuntien elinkeinopalveluissa, jos yrittäjällä pienikin (uusi) tarve, oltava apua ja palveluja tähän! Jo nyt tähän liittyvän palmu:n merkitys kasvanut, kun palvelut siirtyivät verkkoon keväällä jne.

Toimenpide haasteen torjumiseksi

- Mikä joukkoliikenne? Henkilöautoa on pakko käyttää esim. lapin maakunnan alueella
- Tk-palvelut, kasvatus ja opetuspalvelut
- Tietoliikenneyhteydet ja niiden moitteeton toiminta on tärkeä (esim. laajakaistaprojekteissa yhteisöissä on voimaa)
- Hyvinvointi ja merellisyys näkyväksi - toimii hyvänä Houkuttimena

Toimenpide mahdollisuuden hyödyntämiseksi

- Lapin elinkeinoelämä on onnistunut

KUNTA LIITTO

KUNTA LIITTO

Työ 0 – 10+ v

Korona kiihdyttää työelämän murrosta ja nostaa digitalisaation työllistämisen edellytykseksi.

Henkilöstön hyvinvointi on johtava työelämän trendi globaalisti ja Suomessa.

Korona haastaa globalisaation ja hillittömän talouskasvun. Raha ja ura eivät ole merkitseviä, vaan teemme elinikäisesti itsellemme merkityksellistä työtä.

Haaste

- Katastrofaalinen työttömyys
- Määrärahoja suunnataan pohjattomasti työllisyyden edistämiseen - vaarana tempputyöllistäminen
- Yhä suurempi osa ihmisistä vaarassa jäädä kokonaan työelämän ulkopuolelle?

Mahdollisuus

- Elämä ei ole enää suorittamista, vaan hyvinvointia ;)
- Syntyy uudenlaisia työnkuvia

Toimenpide haasteen torjumiseksi

- Verotuksen rakenne tulevaisuudessa
- Kolmannen sektorin rooli myös palvelutuotannossa (vastikkeellisuus ja yhteisön kannustimet)
- Pois passiivisista rahoitusmalleista
- Elinkeinorakenteen laajentaminen

Toimenpide mahdollisuuden hyödyntämiseksi

- Osallistuva budjetoinnin merkitys kasvaa tulevais
- Kolmannen sektorin rooli kasvaminen

KUNTA LIITTO

Kiitos